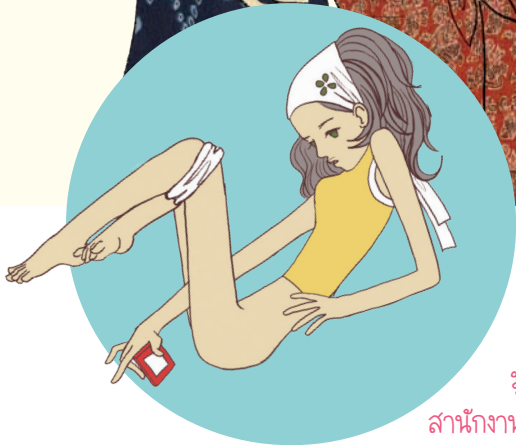

รู้จักตัวเอง หรือยัง ?

ความรู้สึที่ดี ๆ
ที่เรามีต่ออวัยวะทุกส่วนของเรา
เป็นจุดเริ่มต้น
ของการมีสุขภาพดี

แผนงานสร้างเสริมสุขภาพทางเพศ
มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.)
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

รู้จักตัวเองหรือยัง ?

เรามักจะอายเมื่อพูดถึง "จิ้ม" หรืออวัยวะเพศของตัวเอง หลายคนมีประสบการณ์สมัยเด็ก ๆ ถูกผู้ใหญ่ทำโทษ ห้ามไม่ให้เอามือไปแตะต้อง

"จิ้ม" ถูกบอกว่าเป็น "ของสงวน" ที่แม้แต่ตัวเราเองก็ไม่ควรไปข้องเกี่ยวกับเหตุนี้ผู้หญิงหลายคนจึงไม่เคยแม้แต่จะมองอวัยวะเพศของตัวเองให้เต็มตา จึงไม่รู้จักรูปร่างของตัวเองอย่างละเอียด ว่าส่วนใดทำหน้าที่อะไรกันบ้าง และควรดูแลสุขภาพ "จิ้ม" ของตัวเองอย่างไร

เมื่อ "จิ้ม" มีอาการเจ็บป่วยขึ้นมา คำสอนที่สอนให้เรารังเกียจและไม่ใส่ใจ "จิ้ม" กลับไม่ได้ช่วยอะไร แถมเรายังถูกตำหนิว่า ไม่ใส่ใจดูแลสุขภาพทางเพศของตัวเอง

การกล้าเผชิญหน้ากับ "จิ้ม" อย่างไม่รู้สึกรังเกียจจึงเป็นจุดเริ่มต้นให้เราได้รู้จักอวัยวะเพศของตัวเอง ได้สังเกตว่า ตอนนี้อวัยวะเพศของเรามีความสุขหรือความทุกข์ การหมั่นสังเกต "จิ้ม" มีข้อดีมากมาย เช่น เมื่อ "จิ้ม" มีอาการเจ็บป่วยหรือผิดปกติไปจากเดิม เราก็จะรู้ได้เร็วขึ้น ดูแลอาการเบื้องต้นได้ด้วย

ตัวเอง จนบางครั้งไม่ต้องไปพบหมอ

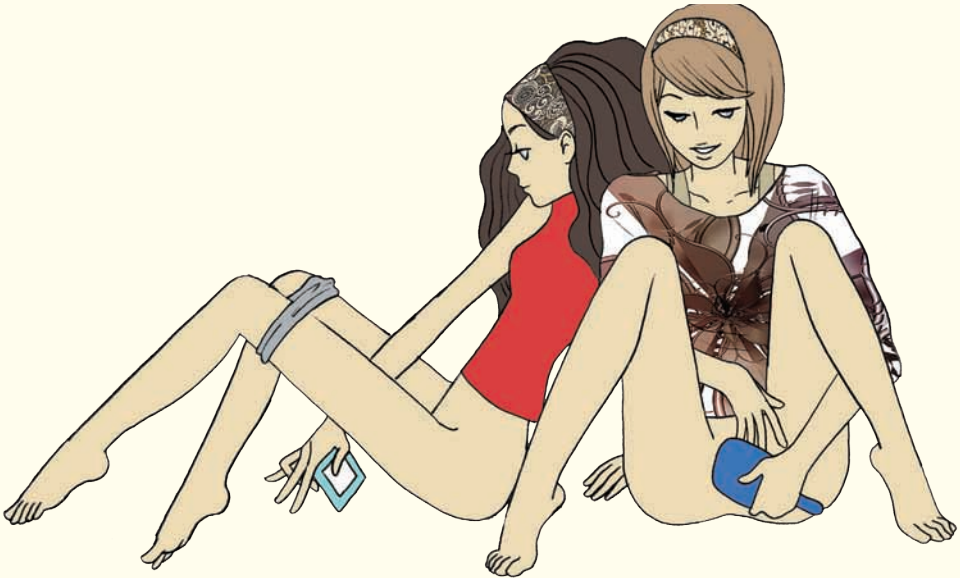
หรือถ้าต้องไปพบหมอเราก็จะมีข้อมูลจากการสังเกต ไปเล่าให้หมอฟังได้อย่างละเอียด ซึ่งช่วยให้หมอเข้าใจอาการผิดปกติของเราได้ง่ายขึ้น

“อวัยวะเพศ” มารู้จักกันหน่อย ดีไหม

กล้าเผชิญหน้ากับ “จิม” อย่างไม่รู้สึกรังเกียจ
เป็นจุดเริ่มต้นให้เราได้รู้จักอวัยวะเพศของตัวเอง

ผู้หญิงเราทำความสะอาดอวัยวะเพศอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน แต่มีน้อยคนที่จะสำรวจ “จิม” ของตัวเองอย่างตั้งใจ ทั้ง ๆ ที่เพียงนั่งกางขา หรือนั่งยอง ๆ ปล่อยร่างกายและจิตใจให้สบาย แล้วใช้กระจกบานเล็ก ๆ ส่อง เราก็จะเห็นหน้าตาของ “จิม” อย่างชัดเจน

อวัยวะเพศที่เราเห็นภายนอก

1. หัวหน่าว เป็นส่วนของผิวหนัง และไขมันที่หุ้มกระดูกหัวหน่าว ช่วยป้องกันการกระแทกขณะร่วมเพศ

2. ฝีเย็บ อยู่ระหว่างปากช่องคลอดและช่องทวารจะฉีกขาดขณะคลอด

3. ปากช่องคลอด คือปลายสุดของช่องคลอดที่เปิดสู่ภายนอกร่างกาย

4. ช่องทวาร ส่วนปลายสุดของลำไส้ใหญ่ เป็นทางผ่านของอุจจาระ

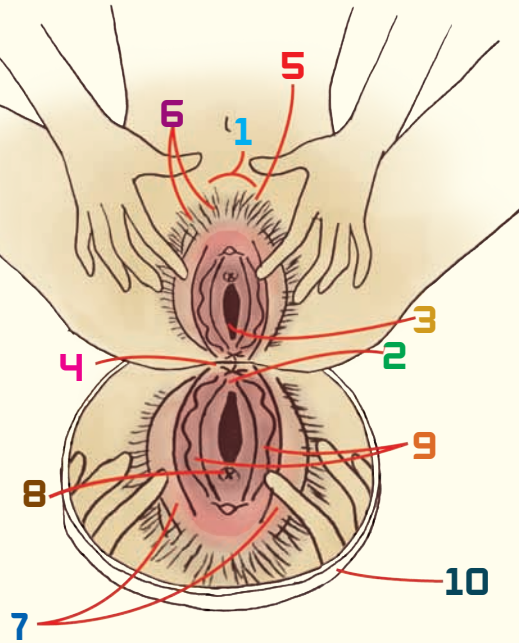
5. กระดูกหัวหน่าว เชื่อมต่อกับอุ้งเชิงกราน

6. ขนหัวหน่าว ป้องกันการเสียดสีและระคายเคืองขณะร่วมเพศ

7. แคมขนอก ช่วยปกป้องอวัยวะด้านในไม่ให้ถูกกระทบกระแทก

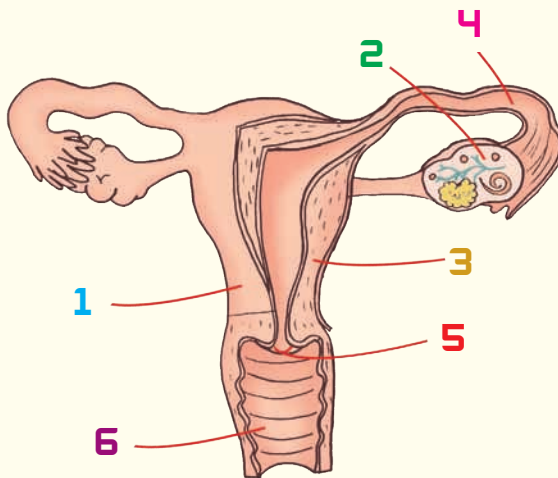
8. ช่องปัสสาวะ เป็นส่วนปลายของท่อปัสสาวะที่เปิดสู่ภายนอกร่างกาย

9. แคมใน อ่อนนุ่ม ไม่มีขิง ไวต่อการสัมผัส เมื่อมีอารมณ์เพศ แคมในจะขยายและมีสีคล้ำขึ้น

10. กระจกส่อง ช่วยให้เรามองเห็นอวัยวะเพศส่วนต่าง ๆ ได้ชัดเจนขึ้น

อวัยวะเพศที่อยู่ภายในร่างกาย

1. มดลูก คือ กล้ามเนื้อที่เป็นโพรง ตัวอ่อนหรือทารกก็เติบโตในมดลูกนี้

2. รังไข่ ผลิตฮอร์โมนและไข่ ปล่อยไข่เดือนละ 1 ใบ ผู้หญิงเรามีรังไข่ 2 ข้างขนาดเล็กประมาณเท่าผลงุ่น

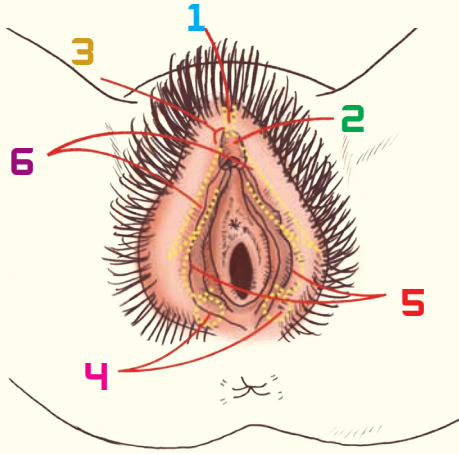
3. ผนังมดลูก ก่อนมีประจำเดือน เยื่อโพรงมดลูกจะหนาขึ้น ถ้าไข่กับอสุจิไม่ได้ผสมกัน ไข่ก็จะสลายออกมาพร้อมกับเยื่อโพรงมดลูก กลายเป็นเลือดประจำเดือน แต่ถ้ามีการผสมระหว่างไข่กับอสุจิ ตัวอ่อนหรือทารกก็จะมาฝังตัวที่ผนังมดลูก

4. ท่อนำไข่ เชื่อมระหว่างรังไข่กับมดลูก ไข่จะถูกปล่อยจากรังไข่ ไข่จะเคลื่อนไปตามท่อนี้เข้าสู่โพรงมดลูก ส่วนใหญ่ไข่กับอสุจิจะผสมกันที่ท่อนำไข่

5. ปากมดลูก อยู่ตรงกลางระหว่างปลายเปิดของมดลูกกับช่องคลอด ปากติปากมดลูกจะปิดอยู่เสมอ มีเพียงรูเล็ก ๆ ให้อสุจิผ่านเข้าไปในโพรงมดลูกได้ ปากมดลูกจะเปิดเวลาที่เรากลอด

6. ช่องคลอด เชื่อมต่อระหว่างมดลูกกับปากช่องคลอด สามารถยืดขยายได้ในช่วงมี Sเพศสัมพันธ์และคลอด ช่องคลอดจะทำความสะอาดตัวเอง ทำให้เกิดของเหลวที่เรียกว่า "ตกขาว" ทำให้เรารู้สึกชื้น ๆ แต่นั่นคือสัญญาณของการทำความสะอาดและป้องกันการติดเชื้อระหว่างมีเพศสัมพันธ์

จุดเสียวๆ ของผู้หญิง

1. หลอดเลือดเลี้ยงปุ่มกระสัน

เป็นหลอดเลือดที่มีเลือดไหลเวียนจำนวนมากเมื่อถูกกระตุ้นเร้าอารมณ์เพศ

2. หนังหุ้มปุ่มกระสัน ปกป้อง

ปุ่มกระสันหรือต่อมคลิตอริสจากการเสียดสี กระแทบกระแทก

3. เม็ดละมุด, ต่อมคลิตอริส

หรือปุ่มกระสัน เป็นส่วนที่ไวต่อความรู้สึกมากที่สุด เพราะมีปลายประสาทรวมอยู่บริเวณนี้จำนวนมาก ผู้หญิงหลายคนยอมรับว่าถึงจุดสุดยอดโดยการสัมผัสต่อมคลิตอริสได้โดยไม่ต้องมีการสอดใส่

4. ต่อมบาโรลิน เมื่อถูกกระตุ้นเร้า

อารมณ์เพศจะผลิตน้ำหล่อลื่น ซึ่งช่วยป้องกันการติดเชื้อได้ด้วย

5. กระจเปาะโพรง จะมีเลือดมา

หล่อเลี้ยงเมื่อถูกกระตุ้นเร้าอารมณ์เพศ

6. ขาปุ่มกระสัน เป็นกล้ามเนื้อที่ยึด

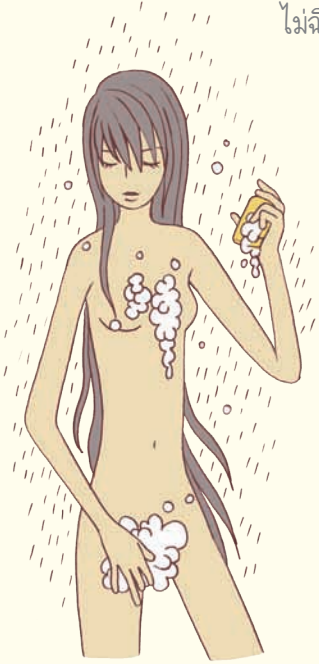
หลอดเลือดเลี้ยงปุ่มกระสันกับอุ้งเชิงกราน

ทำความสะอาดแบบส่วนตัว ส่วนตัว และถูกวิธี

ผู้หญิงเราถูกสอนไม่ให้ดูและสัมผัส "จิม" ตัวเองจนกลายเป็นความรู้สึกรังเกียจ คิดไปเองว่า "จิม" เป็นอวัยวะที่สกปรก ต้องฉีดน้ำเข้าไปล้างในช่องคลอดให้สะอาด ใช้ แอลกอฮอล์ล้าง หรือผู้หญิงหลายคนอาจรู้สึกไปเองว่ามีกลิ่นเหม็นจนต้องซื้อน้ำยาทำความสะอาด "จุดซ่อนเร้น" มาใช้ บางคนบอกว่าใช้ยาสัฟฟี่นล้างก็สะอาดดีนะ แต่ทั้งหมดนี้เป็นการ ดูแลทำความสะอาด "จิม" ที่ไม่ถูกต้องและยิ่งทำให้ช่องคลอดติดเชื้อได้ง่าย

ที่จริงแล้ว การทำความสะอาด "จิม" ให้ถูกวิธีไม่ใช่ เรื่องยากเลย เพียงแค่ล้างอวัยวะเพศภายนอกทุกวัน โดยใช้แค่ สบู่อ่อนกับน้ำสะอาดก็พอแล้ว และต้อง ไม่ฉีดน้ำเข้าไปในช่องคลอด พอล้าง

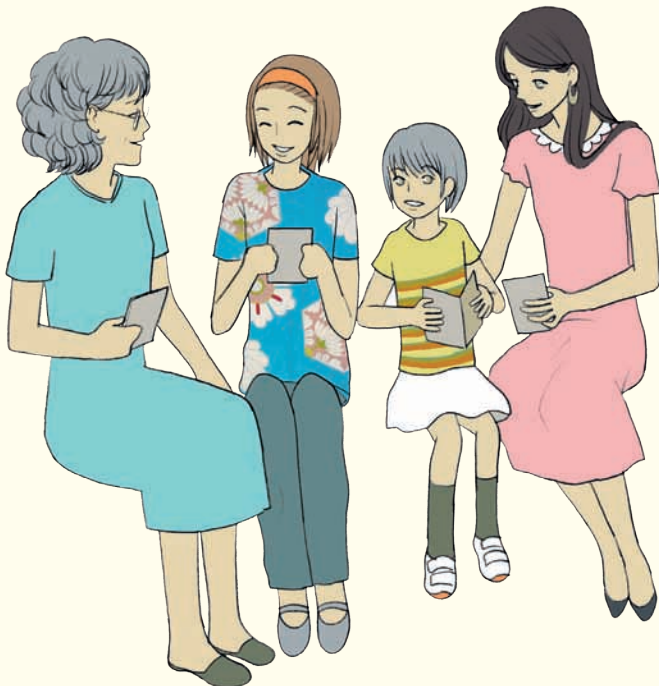
เสร็จแล้วก็ซับด้วยผ้าสะอาด หรือกระดาษทิชชู โดย ซับเบา ๆ เริ่มตรง บริเวณหัวหน่าวแล้ว ลูบลงไปด้านล่างถึง ทวารหนัก ต้อง ระมัดระวังอย่าให้สิ่ง สกปรกจาก ทวารหนักเล็ดลอดมา ถึงปากช่องคลอดได้ (ดู ทิศทางการขีดตามภาพ)

สุขภาพทางเพศ ของผู้หญิง

ผู้หญิง-ผู้ชาย แตกต่างกันอย่างมากที่สุดก็ตรงเรื่องเพศและระบบเจริญพันธุ์ เมื่อเราพูดถึงสุขภาพผู้หญิง จึงหมายถึงสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ ซึ่งเป็นสุขภาพของระบบมดลูก รังไข่ เต้านม การท้อง การแท้ง เป็นต้น

สุขภาพผู้หญิงมีความเกี่ยวข้องกับความเข้าใจผิดหลายเรื่อง อย่างเช่น เข้าใจผิดคิดว่าสุขภาพทางเพศที่ดีคือมีอวัยวะเพศที่แห้ง ถ้ามีขิงเหลวหรือที่มักเรียกกันว่า **ตกขาว** ไหลออกมา หรือถ้าคันที่อวัยวะเพศ ก็เชื่อกันว่าเป็นเพราะไม่รักษาความสะอาด เพราะเป็นคนสกปรก หรือมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายหลายคน ทำให้ผู้หญิงไม่กล้าขอคำปรึกษาจากคนใกล้ชิด บางคนก็ไม่กล้าไปพบหมอ

สุขภาพทางเพศ ของผู้หญิง

ตกขาว

มีตกขาวอย่าด่วนตกใจ เพราะตกขาว คือ ของเหลวที่ไหลออกมาจากช่องคลอด ไม่ใช่เลือด และหนอง อาจมีลักษณะเป็นมูกใส หรือมีสีขาวขุ่น สีเหลืองอ่อน และตกขาวก็ไม่อันตรายถึงอย่างที่เราเคยคิด เพราะว่า...

- เป็นเรื่องปกติที่เราจะมีตกขาวหรือน้ำหล่อลื่นออกมาจากช่องคลอดบ้างเล็กน้อย เพราะแสดงให้เห็นว่าช่องคลอดมีภาวะสมดุลและสามารถทำความสะอาดตัวเองได้
- ปริมาณตกขาวของเราก็จะเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วง เช่น ในช่วงที่ไปตก ช่วงตั้งท้อง หรือก่อนมีประจำเดือน เราอาจมีตกขาวมากกว่าปกติและมีลักษณะลื่นใส
- ตกขาวยังช่วยให้เรารู้ได้ว่าเราอาจติดเชื้อภายในระบบสืบพันธุ์ ในกรณีที่มีตกขาวมากผิดปกติจากปกติที่เคยเป็น และมีกลิ่นเหม็นอย่างชัดเจน มีสีเหลืองขุ่น เป็นต้น

ข้อสำคัญคือ เราต้องแยกให้ได้ว่าตกขาวที่มีนั้น "ปกติ" หรือ "ผิดปกติ"

สุขภาพทางเพศ ของผู้หญิง

ตกขาว

ตกขาวปกติเป็นอย่างไร

- เป็นเมือกใส ไม่มีฟอง มักเกิดในช่วงไข่ตกหรือประมาณวันที่ 14 ของรอบประจำเดือน
- ในหนึ่งเดือนควรมีตกขาวนานไม่เกิน 1 สัปดาห์ และตกขาวมีลักษณะใส ไม่มีกลิ่นเหม็น ไม่มีเศษเนื้อเยื่อเจือปน ไม่มีฟอง
- ไม่มีอาการผิดปกติอื่น ๆ เช่น คัน ปวด/เจ็บช่องคลอด ปวดท้องรุนแรง มีไข้ ปวดตรงขาหนีบ (ต่อมน้ำเหลือง)

ตกขาวผิดปกติเป็นอย่างไร

- มีสี เช่น อาจเป็นสีเขียวขุ่น ลักษณะข้นเป็นครีม มีกลิ่นแรง มีปริมาณมาก เช่น มีมากตลอดทั้งเดือน
- อาจมีอาการผิดปกติอื่น ๆ เช่น คัน ปวด/เจ็บช่องคลอด ปวดท้องรุนแรง มีไข้ ปวดขาหนีบ (เพราะต่อมน้ำเหลืองโต) ส่วนสาเหตุของความผิดปกติที่พบได้บ่อย คือ การติดเชื้อราและพยาธิ

การที่เรามีตกขาวผิดปกติ แสดงว่ามีการติดเชื้อในระบบสืบพันธุ์ ซึ่งเกิดได้จาก 3 สาเหตุหลัก คือ

1. การติดเชื้อภายใน เกิดจาก "เชื้อเจ้าถิ่น" ที่มีอยู่ในช่องคลอดของผู้หญิงเราอยู่แล้ว แต่มันจะเป็นปัญหาที่ต่อเมื่อเชื้อพวกนี้เพิ่มจำนวนมากขึ้นผิดปกติ ซึ่งอาจเป็นเพราะภูมิคุ้มกันภายในช่องคลอดลดลงหรือภาวะความเป็นกรดต่างเปลี่ยนแปลงไป มีอาการคันหรือกินยาปฏิชีวนะติดต่อกันเป็นเวลานาน แต่ไม่ต้องตกใจเพราะการติดเชื้อประเภทนี้สามารถรักษาได้ง่าย

2. การติดเชื้อที่เกี่ยวกับการ

แพทย์ เช่น การปรับประจำเดือน การทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย การใส่ห่วงอนามัย และการทำคลอด เป็นการติดเชื้อที่เกิดขึ้น เพราะเครื่องมือแพทย์ที่ใช้ไม่สะอาด หรือถ้ามีการติดเชื้อที่ระบบสืบพันธุ์ส่วนล่าง เช่น ปากช่องคลอดอยู่ก่อนแล้ว อุปกรณ์การแพทย์ที่ใช้ อาจจะเป็นตัวพาเชื้อให้แพร่เข้าไปที่ระบบสืบพันธุ์ส่วนบน เช่น มดลูก ได้

3. การติดเชื้อโรคทางเพศ

สัมพันธ์ ปัจจุบันพบว่ามีการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ประมาณ 30 กว่าชนิด เช่น เชื้อแบคทีเรีย เชื้อไวรัส ชนิดต่าง ๆ รวมถึงเชื้อไวรัสเอชไอวีที่ทำให้เป็นโรคเอดส์ และไวรัสเอชพีวีบางสายพันธุ์ที่ทำให้เป็นมะเร็งปากมดลูกด้วย

เมื่อติดเชื้อภายในระบบสืบพันธุ์ เรามักมีอาการต่าง ๆ เช่น

1. **คัน คัน คัน** อาการคันบริเวณอวัยวะเพศมีหลายสาเหตุ

- คันปากช่องคลอดอาจเป็นเพราะเชื้อรา หรือ พยาธิ ควรไปพบหมอเพื่อรักษา
- คันบริเวณขน อาจเป็นเพราะหิด โสไลน ก็ควรไปพบหมอเช่นกัน
- คันเพราะใช้น้ำยาทำความสะอาดภายในแบบที่มีน้ำหอมเป็นส่วนผสม หรือใช้น้ำยาสบุนไพрсวนล้างช่องคลอดหรือล้างภายนอก วิธีแก้เบื้องต้นคือเราต้องหยุดใช้และหันมาใช้น้ำเปล่าล้างทำความสะอาดก็พอ ไม่ต้องสวนล้างเข้าไปในช่องคลอด

2. **มีตกขาวผิดปกติ** บางคนอาจมีตกขาวสีขาวนุ่นขึ้นเป็นครีม แต่บางคนอาจมีสีเทาอ่อน และมีกลิ่นเหม็นด้วย

สุขภาพทางเพศ ของผู้หญิง เรามักติดเชื่ออะไรกันบ้าง

1. เชื้อราแคนดิด้า

มีผู้หญิงจำนวนมากที่เคยติดเชื่อราที่ช่องคลอด เพราะเชื้อพวกนี้อยู่ในร่างกายของเราอยู่แล้วปะปนกับแบคทีเรียชนิดดีที่ชื่อแลคโตบาซิลลัส ถ้าร่างกายแข็งแรงเชื้อดี ๆ ก็คอยคุมเชื้ออันตรายไม่ให้มีปริมาณมากเกินไป การติดเชื่อรานี้เกิดขึ้นได้ง่ายจากหลายสาเหตุ เช่น

- สะอาดเกินไป เช่น ล้างมากเกินไป บ่อยเกินไป ใส่แผ่นอนามัยตลอดเวลา ซึ่งทำให้อับชื้น ใช้น้ำยาทำความสะอาดที่ผสมน้ำหอม
- เครียด ร่างกายอ่อนเพลีย กินยาปฏิชีวนะติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้เชื้อแบคทีเรียชนิดดีถูกทำลาย
- การกินยาคุมกำเนิดทำให้ปริมาณฮอร์โมนเพศหญิงมากขึ้น ระดับน้ำตาลในร่างกายสูงขึ้น เชื้อราซึ่งชอบน้ำตาลก็เติบโตตามไปด้วย คนเป็นเบาหวานจึงเสี่ยงที่จะติดเชื่อราได้

อาการ

- มีตกขาวมาก สีขาวนุ่นข้นเป็นครีม
- ช่องคลอดแดง อาจเป็นทั้งภายนอกและภายใน มีอาการคัน บางครั้งมีเลือดซึม
- เวลาปัสสาวะรู้สึกแสบขัด
ช่องคลอดมีกลิ่นเหม็น

ดูแลอย่างไร

- ถ้าเราหมั่นสังเกตตัวเอง ก็จะรับรู้ความผิดปกติได้เร็ว บางครั้งสามารถดูแลตัวเองได้แบบเบื้องต้น เช่น ใช้โยเกิร์ตทาบริเวณช่องคลอด เพราะโยเกิร์ตมีแลคโตบาซิลลัสซึ่งจะช่วยควบคุมปริมาณของยีสต์ในช่องคลอดไม่ให้มีมากเกินไป
- แต่ถ้าเป็นมากก็ควรไปพบหมอและควรดูแลตัวเองไม่กินอาหารที่มีรสหวาน

2. ช่องคลอดอักเสบ เพราะแบคทีเรีย เพิ่มจำนวน

เกิดจากหลายสาเหตุ เช่น ใช้น้ำยา
ฆ่าเชื้อสวนล้างช่องคลอด ใช้ผ้าอนามัย
แบบสอด ใส่ห่วงคุมกำเนิด
ติดทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น

อาการ

- ตกขาวเป็นครีมสีเทาอ่อน
- มีกลิ่นเหม็นคาวหลังร่วมเพศ
- บางคนอาจมีอาการเจ็บ ระคายเคือง
ช่องคลอด

ดูแลอย่างไร

- เราควรไปพบหมอเพื่อ
รักษา แต่เพื่อไม่กลับมา
เป็นใหม่ เราต้องดูแล
ร่างกายให้แข็งแรงด้วย
เช่น กินโยเกิร์ตหรือนมเปรี้ยวที่มี
แลคโตบาซิลลัส

3. พยาธิ - เป็นได้ทั้งใน ผู้ชายและผู้หญิง

เพียงแต่ผู้ชายเป็นแล้วไม่ค่อยมีอาการ
พยาธิจะอยู่ที่ปลายอวัยวะเพศ รูทอ
ปัสสาวะ ต่อมลูกหมาก และน้ำอสุจิ
แพร่สู่กันได้ทางเพศสัมพันธ์

อาการ

- ตกขาวสีเขียวอ่อน เหลือง หรือเป็น
ฟอง มีกลิ่นเหม็น
- บางคนอาจมีอาการคันช่องคลอด และ
แสบระคายเคืองเวลาปัสสาวะ

ดูแลอย่างไร

- ควรไปพบหมอเพื่อรักษา และ
ต้องนำคู่ไปด้วยเพื่อไม่ให้เขานำ
เชื้อมาให้เราอีก

4. หนองในแท้ หนองในเทียม

หนองในนั้นมีสาเหตุส่วนใหญ่มากจาก
เพศสัมพันธ์ แต่ก็สามารถติดต่อกันได้โดย
การสัมผัสหนองได้ด้วย อาการของ
หนองในแท้กับเทียมนั้นเหมือนกัน เพียง
แต่เป็นเชื้อคนละชนิดกัน หนองในแท้มี
ลักษณะของหนองจะข้นเหนียว ส่วนหนองใน
เทียมจะไม่นข้น แต่จะเป็นเมือกเหนียว ๆ

อาการ

- ปัสสาวะแสบขัด
- ปัสสาวะเป็นหนองหรือเป็นเลือด

ดูแลอย่างไร

- ควรไปพบหมอโดยเร็ว เพื่อไม่ให้เชื้อ
ลุกลาม เพราะเชื้อนี้มักจะทำให้ท่อ
ปัสสาวะอักเสบ เป็นหนอง และเชื้อ
อาจลามไปถึงมดลูกและปีกมดลูก
ทำให้มีหนองในช่องท้อง
ก็จะทำให้มีอาการปวดมาก และ
ใช้เวลารักษานานขึ้น

เมื่อมีอาการปวดจากการติดเชื้อ เราบรรเทาอาการเบื้องต้น ได้โดย

1. ใส่ผ้าอุ่นในกალละมังที่สะอาด จากนั้น
นั่งแช่ในกალละมัง ทำอย่างนี้วันละ
2 ครั้ง ครั้งละ 15 นาที แช่เสร็จแล้ว
ให้ซับเบาๆ ด้วยผ้าสะอาดจนแห้ง
2. ถ้ามีแผลที่อวัยวะเพศและรู้สึกปวด
เวลาปัสสาวะ ให้ใช้น้ำราดที่
อวัยวะเพศขณะที่ปัสสาวะ หรือนั่งใน
กალละมังใส่น้ำขณะปัสสาวะ
3. งดมีเพศสัมพันธ์จนกว่าอาการจะดีขึ้น
4. ใส่ชุดชั้นในที่ทำจากผ้าฝ้าย เพื่อช่วย
การระบายอากาศ

การติดเชื้อในระบบสืบพันธุ์นั้นไม่ได้แสดงว่าเราเป็นผู้หญิงไม่ดี แต่เป็นเพราะเราไม่เคยถูกสอนให้ทำความรู้จักกับ "จิม" เราดีพอว่าควรจะดูแลอย่างไร

ดูแลตัวเองให้ห่างไกลจากการติดเชื้อ

1. ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์
2. ปัสสาวะทุกครั้งทั้งก่อนและหลังมีเพศสัมพันธ์
3. ล้างอวัยวะเพศภายนอกทุกครั้งหลังมีเพศสัมพันธ์
4. ไม่สวนล้างช่องคลอด เพราะการสวนล้างช่องคลอดจะไปทำลายน้ำหล่อลื่นตามธรรมชาติที่มีประโยชน์
5. ไม่ใช้สมุนไพรที่ทำให้ช่องคลอดแห้ง เพราะจะทำให้ระคายเคืองได้ง่ายในขณะมีเพศสัมพันธ์ ทำให้ติดเชื้อได้ง่ายไปด้วย
6. ไม่ใส่กางเกงที่รัดหรือคับจนเกินไป เพราะจะทำให้บริเวณอวัยวะเพศอับชื้นและเสียดสีกับกางเกง
7. ตากชุดชั้นในในที่โล่ง โดนแสงแดด เพื่อฆ่าเชื้อ อย่าตากในห้องน้ำหรือใต้ชายคา

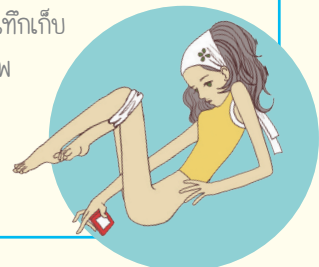
- ความรู้สึกดี ๆ ที่เรามีต่ออวัยวะทุกส่วนของเราเป็นจุดเริ่มต้นของการมีสุขภาพดี
  - เมื่อเรารู้สึกดีกับ "จิม" เราก็จะรักและทะนุถนอม "จิม" ของเราให้ดีเหมือนกับที่เราดูแลใบหน้าของเรา
  - เมื่อเรากล้ามอง กลับสำรวจ "จิม" เราก็จะกล้าปกป้องและรักษา "จิม" ให้มีสุขภาพดี
  - การทำความรู้จักอวัยวะเพศจึงเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันสุขภาพทางเพศ
- เชิญหยิบกระจกมาเริ่มสำรวจตัวเองกันเลยคะ

กระจกสำรวจน้อง

เป็นกระจกบานไหนก็ได้ เลือกมาสักบานกับบรรยากาศที่เป็นส่วนตัว แสงไฟสว่างกำลังดี จัดแจงทำนั้ง หรือยืนตามความถนัด แล้วก็เริ่มส่องสำรวจกันไปทีละส่วนเลยคะ

อย่าลืมสังเกตให้ถี่ถ้วน ว่ารูปร่าง สีเส้นเป็นอย่างไร ความชุ่มชื้น หรือของเหลวที่ออกมาจากช่องคลอดมีลักษณะอย่างไร

ที่สำคัญคือ จดบันทึกเก็บไว้เป็นข้อมูลสุขภาพทางเพศของตัวเราด้วยนะคะ

กล้าเผชิญหน้ากับ "จิม"
อย่างไร้รู้สึกรังเกียจ
เป็นจุดเริ่มต้นให้เราได้รู้จัก
อวัยวะเพศของตัวเอง

พิมพ์ครั้งแรก ปี 2550

พิมพ์ครั้งที่ 2 พฤศจิกายน 2552 จำนวน 10,000 เล่ม

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

แผนงานสร้างเสริมสุขภาพทางเพศ

มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.)

12/22 ถ.เทศบาลสงเคราะห์ ลาดยาว จตุจักร

กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ 0 2591 1224-5

โทรสาร 0 2591 1099

www.whaf.or.th

แหล่งข้อมูล

พญ. ชัญวลี ศรีสุโข. 2550. พุดจากภาษาหญิง เรื่องจริงที่ผู้หญิงควรรู้ ผู้ชายต้องอ่าน. สำนักพิมพ์บุ๊คส์ ที ยู.

Boston Women's Health Book Collective. 2005. Our Bodies, Ourselves. New York: A Touchstone Book.

Burns, A. A., Lovich, R., Maxwell, J. & Shapiro, K. 1997. Where Women Have No Doctor. California: The Hesperian Foundation.

The Federation of Feminist Women's Health Centers. 1991. A New View of a Woman's Body. Feminist Health Press.